

**Merimetsa kohaliku tasandi kaitseala moodustamise määruse eelnõu
avaliku arutelu**

29.01.2015 kell 17.00 –18.30

Põhja-Tallinna Valitsuses, Niine tn 2

29.01.2015

Protokoll

Arutelu eesmärk oli tutvustada avalikkusele Merimetsa kohaliku tasandi kaitseala moodustamise lähtealuseid ja kuulata ära nii kohalike elanike ja kodanikeühenduste küsimused kui ka ettepanekud, millega võiks kaitseala moodustamisel täiendavalt arvestada.

Osalejate nimed ja kontaktandmed on väljatoodud käesolevale protokollile lisatud registreerimislehel.

Põhja-Tallinna linnaosa vanem Karin Tammemägi avas avaliku arutelu ning avaldas lootust, et Merimets jääb meie kõigi jaoks oluliseks rohealaks, kuhu on oodatud puhkealaga seotud funktsioonid, aga kindlasti mitte hooned ja transiitliiklus.

Arutelu viis läbi Märt Holtsmann (M.H.), Tallinna Keskkonnaameti Keskkonnahoiu osakonna juhataja.

Märt Holtsmann:

Meriala kaitseala moodustamise korra

Kaitseala moodustamise menetluse alustamine ei tähenda automaatselt seda, et objekt võetakse kindlasti kaitse alla. Menetluse tulemuseks võib olla nii kaitseala moodustamine, kui ka otsus, et kaitseala moodustamine ei ole otstarbekas. Võimalused on 50-50. Kaitseala moodustamine või mittemoodustamine oleneb sellest, millised argumendid osalevad kaalukamaks.

Igäüks võib esitada seisukohti nii kaitseala loomise poolt kui selle vastu. Konkreetsed ettepanekud tuleb saata tuleva nädala jooksul (02.-06.02.2015). Tallinna Keskkonnaametisse Harju tn 13, 10130 Tallinn või e-posti aadressil keskkonnaamet@tallinnlv.ee

Kaitseala moodustamise idee ajaloost

Võimalus loodusobjekti kaitse alla võtmiseks kohaliku omavalitsuse tasandil eksisteerib alates 2004. aastast. Põhja-Tallinna Valitsus esitas ettepanku Merimetsa kaitseala moodustamiseks 2005. aastal. 2006. a koostati ekspertiis (T. Ploompuu), mis sisaldab ettepanekut riikliku kaitseala loomiseks. 2009. aastal teatas riigi Keskkonnaamet, et toetab kohaliku kaitseala loomist. 2011. aastal koostas ekspertiisi OÜ Adapte Ekspert, kus juhti tähelepanu tallamiskoormuse tõusule Merimetsas. 2012. esitas Tallinna Keskkonnaamet kaitseala piiriettepaneku Tallinna linna ametitele ning Maa-ametile kooskõlastamiseks. Maa-amet ei pidanud kaitseala loomist põhjendatuks, väites, et ala on arenduste eest kaitstud planeeringutega. 2014. a andis Tallinna Linnavalitsus korralduse kaitseala loomise eelmenetlust jätkata. 07.01.2015. algatas Tallinna Linnavalitsus Merimetsa kohaliku kaitse alla võtmise menetluse. Tulenevalt riigi varasemast vastuseisust kaitseala moodustamiseks, muudeti

kaitseala piire – võeti kaitsealast välja riigi omandis kinnistud. Riiklikud institutsioonid on avalikult kinnitanud, et väiksemas mahus maa-ala vastu riigi huvi puudub.

Merimetsa väärtustest

Merimetsa ohustab ühelt poolt suur tallamiskoormus ja teiselt poolt võimalik ehitustegevus. Inimeste liikumist on vaja ohjata ja suunata. Kui inimeste liikumist ei hakata suunama, võib Merimetsa liigiline koosseis väheneda. Merimetsa roheala väärtuse säilitamise eelduseks on selle terviklikkuse säilitamine, uute hoonete ja teede ehitamine rohealale kahandab selle pindala ning kahjustab elupaiku, mis viib varem või hiljem ala puhkeväärtuse kahanemisele.

Merimetsa liigirikkus on Tallinna kontekstis eriline. Siin kasvab üle 50 liigi sammaltaimi ning üle 200 liigi soontaimi. Linde on Merimetsas loendatud üle 90 liigi, kellest 2/3 on pesitsejad.

Kaitseala piirid

Mida suurem on loodav kaitseala pindalalt, seda suurem on selle väärtus. Kuna rohealal asuvate kinnistute omanikud ei toeta kaitseala moodustamist, taotletakse esialgu kaitseala moodustamist üksnes jätkuvalt riigi omandis olevast maast ning Tallinna linnale kuuluvatest kinnistutest. Kaitseala piirid on joonistatud maksimaalselt mööda kinnistu piire.

Eesmärk on moodustada kaitseala tuumik, millele hiljem võimalusel alasid juurde liita. Ala on võimalik hiljem ka kaitse alt välja võtta, kui selgub näiteks must stsenaarium, et Merimetsast tuleb tee läbi viia.

Ometi tuleb meeles pidada, et loodust kaitseme inimese jaoks, mitte looduse jaoks, loodus saab ise endaga hakkama.

Lubatud tegevused (tegevuste loetelu esitati slaidil, siinkohal mõni kommentaar)

- Transpordimaa sihtotstarbega kinnistutel toimub liiklemine vastavalt kehtivale liikluskorraldusele. Hetkel on ebaselge, kui pikk on hobuste liikumise perspektiiv. Hobuste liikumisrajad tuleb tähistada. Spordirajad ja hobuste rajad ei peaks kattuma – see on ohtlik.
- Liikumine rihma otsas koertega. Terviserajale koeraga minna ei tohi.

Keelatud tegevused (tegevuste loetelu esitati slaidil, siinkohal mõni kommentaar)

- Jahipidamise ja kalapüügi keeld ei ole otstarbekas
- Lõkke tegemine (Tule tegemine tuleb tsoneerida, see on lubatud vaid selleks ettevalmistatud kohtades)
- Teede ja tehnovõrkude rajamine, ehitiste püstitamine. Olemasolevate tehnovõrkude ja teede rekonstrueerimine, remontimine on lubatud. Uusi teid ja tehnovõrke võib rajada ainult kaitsekorraldus ja virgutusotstarbel nii, et need ei kahjusta roheala elurikkust.

Vajalikud tegevused (tegevuste loetelu esitati slaidil, siinkohal mõni kommentaar)

- Avatud niidukoosluseid on poollooduslikud kooslused. Nende säilimiseks tuleb neid niita. Lodumetsas peab säilima õige niiskustasakaal (lepik tahab vett). Kattumiskohad terviseradadega on võimalik lahendada ilma ala kuivendamata.

Osalejate küsimused

Tiit. Riisalo (T.R.): Mis saab Merimetsast lääne poole jäävatest aladest?

M.H: Tänasele tühermaale on koostatud struktuuriplaan, see on perspektiivis hoonestatav ala.

Juho Kalberg (J.K.): Kas linn ei saaks dikteerida, et sinna midagi ei tule? M.H: Linn on organisatsioonina suur, alati on eri arvamusi. Keskkonnaamet kindlasti seisab roheline ala säilimise eest.

J.K: Kas kergliiklustee läbiviimine piki vana raudteetammi on võimalik?

M.H: Põhimõtteliselt on see võimalik. Aga lahenduseks ei saa olla 5 meetrit lai asfaltpind, mis lõikab metsa pooleks. Lahenduseks võiks olla näiteks kergkattega 2-3 meetri laiune rada. 400 meetri pikkune lisadistants, mis tuleb läbida, et Merimetsast ringiga mööda sõita on ratturi jaoks tühine.

Tee laius, valgustus ja katend mängib olulist rolli. Paljude loomade jaoks on 2 meetri kaugune tee ületamatu. Kergliiklustee rajamiseks tuleks tellida keskkonnamõju hindamine, aga Tallinna Keskkonnaamet on oma seisukoha esitanud, et ei toeta sellises mahus tee ehitust.

Külliki Kübarsepp (K.K): Ala, mis jääb kaitsealast välja (Kolde pst 75) – RMK esindaja kinnitas Pelgulinna Seltsile, et see ala on looduslikult haige. Kui maavaidlus ei lahene, ning RMK ise samme ala olukorra parandamiseks ei astu, ei ole kaitsealast loomisest abi, sest haigus levib edasi. Mis edasi saab?

M.H: Linn on põhimõtteliselt ennegi riigi maal vajalikke tegevusi läbi viinud, et rohealasid korras hoida, kuid antud kinnitus puhul oleks parem, kui kinnistu omanik koostööd teeks.

Mikk-Jaan Mikk: Seal levib juurepess.

M.H: Kaitsekorralduskavaga määratakse, milliseid tegevusi on millal võimalik teha. Ehk on võimalik RMK-ga koostööd teha? Kui Kolde pst 75 kinnistu kuuluks linnale, oleks see kaitsealaga liidetud.

K.K: Suur probleem on soostumine. Kraavid vajavad korrastamist. Kuidas saab kogukond aidata?

M.H: Meil on põhi varasemast kaitsekorralduskava jaoks olemas. Kaitsekorralduskavas märgitakse tegevuste taha alati ka täita, mis tähendab, et kaitsekorralduskava alusel saame seltse kaasata küll. Kaitsekorralduskava on võimalik koostada umbes ühe aastaga.

T.R: Soostunud ala jääb väljapoole kaitseala.

M.H: Ka perspektiivsel kaitsealal on niiskeid piirkondi. Mõned niisked alad (nn. märjad lepikud) on vajalikud, need suurendavad elurikkust.

Kaidi Õis: Kas kaitseala loomine tähendab ala ja sellel liikumise piiramist?

M.H: Nimetame seda suunamiseks, mitte piiramiseks. Esmajärjekorras, kaitseala moodustamise hetkel kohe uisapäisa ei sekkuta. Piirdeid võiks paigaldada ainult kaitsekorralduskava alusel. Liivasematel aladel peab liikumist piirama, selleks on näiteks piirdepalgid, millest on küll võimalik üle astuda, kuid mis muudavad liikumise ebamugavaks, suunates kasutama teisi trajektoore.

K.K: Mina ei näe probleemi, kui aladele luuakse turvatud lõkkeplatsid. Kas kaitseala tekkimine võiks sellise arengu välistada?

M.H: See võib kõne alla tulla. Sütiste teel on tuletegemisega probleeme. Ise olen lahtise tule vastane. Tule tegemise eelduseks on, et suudetakse korda hoida.

K.K: Samas tuleb analüüsida kultuurilist keskkonda. Vene kultuuriruumi jaoks on tuletegemisvõimalus oluline.

M.H: Mina pean seda järelvalve küsimuseks. Järelvalve aitaks tegeleda ka prahistamise probleemiga. Ka prügikastide paigaldamise küsimuses on seisukohad vastakad. Näiteks Pääsküla rabas on kõige rohkem prahti just prügiurnide ümbruses.

K.K: Merimetsa lagendikel „ujuvad“ prügikastid mitu nädalat üle.

M.H: Fakt on, et metsa kasutuskooormus kasvab, inimkooormus suureneb.

AB Lokomotiiv esindaja: Kas olemasoleval rajal võetakse valgustus maha?

M.H. Ei. Objektide puhul on oluline, kuidas neid projekteeritakse. Siin metsas saab edasi toimetada, kaitseala moodustamine ei tee iseenesest midagi halba.

T.R: Milline on (Lahepea tn) kergliiklustee staatus?

M.H: Projekt on minu teada suhteliselt lõpuetapis. Kergliiklustee, mis on eraldatud autoliiklusest, on seal vajalik. Seal jalutatakse lapsevankriga.

Tiit Terik on kunagi öelnud, et iga inimene, kes Piritale elama tuleb, arvab, et tema on viimane. Linnaruum muutub ja kunagi ei saa 100% kindel olla, et rohelus linnas säilib. Selle nimel tuleb tegutseda.

Lisa 1: registreerimisleht, 1 lehel

Protokollis

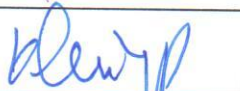
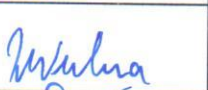
Kaidi Õis
Põhja-Tallinna Valitsus
arhitekt
kaidi.ois@tallinnlv.ee

REGISTREERIMISLEHT

Merimetsa kaitseala moodustamise avalik arutelu

Põhja-Tallinna Valitsus
Niine 2, Tallinn

29. jaanuar 2015. kl 17:00 – 18:30

	nimi	amet / organisatsioon	allkiri	e-post
1.	JUHO KALBERG	TELLISKIVI SELTS		JUBEJULS@GMAIL.COM
2.	Tiit Riigilalo			Tiit.Riigilalo@ESTI.EE
3.	Kaidi Ois	P-Tu Lõv		kaidi.ois@tallinnlv.ee
4.	Arvo Saarand	P-TV		arvo.saarand@tallinnlv.ee
5.	Külliki Kibarypp	PELGULINNA SELTS		kyliliki.kibarypp@gmail.com
6.	Mikk-Jaan Mikk	—		
7.	Tom Talisain	PERH		tom.talisain@regionalhaigla.ee
8.	RASHUS REINOLT	AB LOKOMOTIIV OÜ		reinolt@hotmail.ee
9.	IVO-MARTIN VEELMA	AB LOKOMOTIIV OÜ		ablokomotiv@hotmail.ee
10.	Pelle-Mari ARB	Pell: puh-lüüf		marit-pell-arb@gmail.com
11.	Magnus Kius	PTV		magnus.kius@tallinnlv.ee
12.	ANDRÉS NAGEL	STANIK		anagelmax@gmail.com
13.	Sten Sütjakev	PTV		sten.sutjakev@gmail.com
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				
20.				